

Tidsskr Nor Lægeforen – og 21 andre stavemåter

I årets statsbudsjett er det foreslått at 15 % av neste års bevilgninger til universitetene skal knyttes til dokumenterte resultater av forskning. Tanken er å bygge på statistikk fra eksisterende databaser der de ansatte selv registrerer hva de har publisert.

Vi skal her se et eksempel på hvordan forfattere registrerer sine artikler i databasen Forskdok ved Universitetet i Oslo. Liknende databaser finnes ved de andre universitetene, og man er i ferd med å knytte universitetssykehusene til dem.

Ifølge Forskdok publiserte de ansatte ved Det medisinske fakultet i Oslo 325 artikler i *Tidsskrift for Den norske lægeforening* i året 1999. I disse artiklene er Tidsskriftets navn stavet eller forkortet på 22 ulike måter (tab 1). Hver forfatter må skrive inn tidsskriftets navn på nytt for hver artikkel. Dette er et tegn på at databasen – og dermed det kommende finansieringssystemet – stiller seg likegyldig til *hvilket* tidsskrift forfatterne publiserer i.

Derimot stiller systemet seg ikke likegyldig til hvor et tidsskrift utkommer. I en finansieringsmodell kan ikke alle typer publikasjoner telle likt. Databasen fungerer derfor som en slags spørreundersøkelse hvor forfatteren kan velge mellom bestemte kategorier. Er det et «vitenskapelig tidsskrift» eller «fagtidsskrift»? Er det «norsk», «nordisk» eller «internasjonalt»? Er det «med referee» eller «uten referee»? Tabell 2 viser at de fleste forfattere mener at Tidsskriftet er norsk, vitenskapelig og med referee. Men enkelte mener at det er nordisk, noen at det er uten referee, atter andre at det er et fagtidsskrift. En mener at Tidsskriftet er et internasjonalt vitenskapelig tidsskrift.

Tidsskriftet trykker mye annet stoff enn vitenskapelige artikler. Derfor har mange av forfatterne behov for kategoriene «leder», «anmeldelse», «kronikk», hvor man kan registrere annet enn vitenskapelige artikler. Likevel ser det ut til at Tidsskriftet i sin 119. årgang publiserte hele 242 vitenskapelige artikler med referee-behandling fra Det medisinske fakultet i Oslo. Her har nok en del annet stoff kommet med. Dessuten kan én og samme artikkel registreres flere ganger hvis flere forfattere har vært med på den. Dette gir morsom statistikk til en finansieringsmodell.

Mer alvorlig for Tidsskriftet er det at et «norsk vitenskapelig tidsskrift» blir annenrangs i en slik modell. Kategorien «internasjonalt vitenskapelig tidsskrift» veier tyngre når man måler resultater av forskning. I 1999 hadde Det medisinske fakultet i Oslo enkelte artikler i *Nature*, *Science* og *The Lancet* i

denne kategorien. Slike artikler gir det antakelig mening å gi mer vekt, men det er i praksis mye annet som kalles «internasjonalt». I samme kategori hadde fakultetet artikler i *Ugeskrift for Læger*, *Russian Journal of Genetics*, *Croatian Medical Journal* og *Vård i Norden*. De teller like mye som artik-

Tabell 1 Artikler i *Tidsskrift for Den norske lægeforening* i 1999 som er registrert i Forskdok-databasen ved Universitetet i Oslo av forfattere ved Det medisinske fakultet. Antall artikler per stavemåte av tidsskriftets navn i databasen

Tidsskriftets navn i Forskdok-referansen	Antall artikler
Tidsskr Nor Lægeforen	131
Tidsskrift for Den norske lægeforening	114
Tidsskrift for Den norske Lægeforening	16
Tidsskrift for Den Norske Lægeforening	12
Tidsskrift for den norske lægeforening	9
Tidsskr Norske Lægefor	7
Tidsskrift for den Norske Lægeforening	6
Tidsskr Norsk Lægeforen	5
Tidsskriftet Norsk Lægeforening	4
Tidsskrift for den norske legeforening	3
Tidsskr Den nor lægeforen	2
Tidsskr Nor Lægefor	2
Tidsskr Nor Lægeforen	2
Tidsskr Nor Lægeforening	2
Tidsskrift for Den norske legeforening	2
Tidsskrift for Norsk Lægeforening	2
Tidsskrift til Den Norske Legers Forening	1
Tidsskr Nor Lægeforen	1
Tidsskr Den Nor Lægeforen	1
Tidsskr for Den nor lægeforen	1
Tidsskr Nor Legeforen	1
Tidsskrift for Den norske lægeforeningen	1
Sum	325

Tabell 2 Artikler i *Tidsskrift for Den norske lægeforening* i 1999 som er registrert i Forskdok-databasen ved Universitetet i Oslo av forfattere ved Det medisinske fakultet. Antall artikler per publikasjonskategori i databasen

Publikasjonskategori i Forskdok	Antall artikler
Artikkel i norsk vitenskapelig tidsskrift med referee	242
Leder, anmeldelse, kronikk i tidsskrift (ikke dags- og ukepresse)	67
Artikkel i nordisk vitenskapelig tidsskrift med referee	8
Artikkel i norsk vitenskapelig tidsskrift uten referee	4
Artikkel i fagtidsskrift, bransjetidsskrift	3
Artikkel i internasjonalt vitenskapelig tidsskrift med referee	1
Sum	325

ler i *The Lancet* og vil antakelig telle mer enn artikler i Tidsskriftet.

På sikt kan dette føre til en systematisk nedvurdering av Tidsskriftet som et viktig bindeledd mellom forskning og medisinsk praksis i Norge og som et sted hvor man holder å jour medisinsk fagterminologi på norsk. Universitetene bør derfor ikke tvinges til å sette *The Lancet* og Tidsskriftet opp mot hverandre. Begge er viktigere enn mange andre tidsskrifter, men på hver sin måte. Derfor er det et stort problem at systemet er likegyldig til hvilke tidsskrifter artiklene utkommer i.

Myndighetene og universitetene ønsker å måle og stimulere til *kvalitet* i forskningen, men systemet oppmuntrer til *kvantitet*, dvs. publisering av mange likegyldige artikler med mange forfattere per artikkel i mange likegyldige tidsskrifter utenfor Norge. Samtidig overser systemet at Tidsskriftet og dets forfattere tar et samfunnsansvar ved å publisere vitenskapelig på norsk. Dette er også med på å gi forskning kvalitet.

En bedre og enklere løsning ville være å la forfatterne registrere vitenskapelige artikler per tidsskrift (standard navn i databasen). Blant tidsskriftene kunne fakultetene med en enkel todeling på forhånd skille ut en gruppe tidsskrifter som er viktigere enn andre ut fra ulike hensyn, og hvor forfattere kan oppmuntres til å publisere mer. Både viktige generelle tidsskrifter og ledende tidsskrifter i spesialisitetene kunne være med i gruppen. Da ville «spørreundersøkelsen» med kategoriene være unødvendig, og Tidsskriftet ville ikke komme annerledes ut enn *The Lancet*. Systemet bør håndtere kvalitet, ikke geografi.

Hvis Legeforeningen, Tidsskriftet og fakultetene tar opp dette, vil man muligens få høre at løsningen ikke er mulig, fordi også andre vitenskapelige publiseringskanaler enn tidsskrifter (serier, bokforlag) er viktige ved de andre fakultetene. Men også slike kanaler er det mulig å inndele i de «normale» og de mer vesentlige. Dessuten har også andre fag viktige vitenskapelige tidsskrifter på norsk som man ønsker å prioritere ved siden av internasjonal publisering.

Inntil problemene med den nye finansieringsmodellen er løst, kan tabell 1 leses som en hyllest til Tidsskriftet. Kjært barn har som kjent mange navn.

Gunnar Sivertsen
gunnar.sivertsen@nifu.no
Norsk institutt for studier av
forskning og utdanning
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo